

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

เนื้อร้องประเภทวรรณคดี

เป็นเนื้อร้องเกี่ยวกับนิทานชาวบ้าน นิยายจากวรรณคดีพื้นบ้าน เช่น เรื่องนางโนรา นางสิบสอง สุวรรณหงส์ กากี สังข์ทอง ฯลฯ เพลงร้องเรือประเภทนี้ดูเหมือนจะนิยมใช้กล่อมเด็กกันมาก เป็นการเล่านิทานไปในตัว ร้องให้ฟังเป็นเชิงเล่านิทานกันทั้งแต่ยังฟังไม่รู้เรื่องไปจนฟังออกนั้นแหละ ทั้งเนื้อร้องประเภทนี้ก็เหมาะจะให้เด็กฟังอีกด้วย เพราะไม่มีพวกที่คำว่ายืดสั่นอย่างรุนแรงค้าย

ตัวอย่างเนื้อร้องประเภทวรรณคดี เช่น

นางเมรีเทอ

พระรถถามดีและถามถ้วน

ถามม่วงไร่หาวนาวไร่ไ้

ถามนางหน้าฉนวนทุกสิ่งอัน

เสียที่ที่เข้าไปชมสวน

ถามนางหน้าฉนวนทุกสิ่งอัน

บอกพี่ให้ไร่ทุกสิ่งสรรพ

สิ่งไร่ไม่พรางผัว

(ม่วง - มะม่วง นาว - มะนาว ไร่ - ไร่ ไ้ - ไร่ ไ้ - ไร่ ไ้ - ไร่ ไ้)

เพลง ร้อง เรือ

วันเนา ยูเด็น

หรือ

นางเมรีเทอ

เมาทขุกและเมายา

ไอ้ไ้รริงริงบนหลังคา

นางเมรีร่วมห้อง

กินเหล้าวันเนานักหนา

เมามายหนักหนาแหละพระทอง

บอกว่าทนายตานางสิบสอง

สักสิ่งไม่พรางเลย

(ไอ้ไ้ร - ไร่ ไ้ร ไ้ร ทนายตา - ลูกตา)

นางรดหนาเหอ
พ่อแม่ทำให้
ไปได้กับไอ้เงาะ -
มึงไม่ชอบใจ

(นางรดหนา - นางรจนา)

คือน้องเหอ
อาบน้ำในสระ
นายพรานแลเห็น
เจ็ดคนพี่น้อง

อีกสำนวนว่า

นางโนราเหอ
อาบน้ำในสระ
นายพรานแลเห็น
เจ็ดคนพี่น้อง

หรือว่า

นางโนราเหอ
เชิญอยู่ไปเกิดพระทรงธรรม
เมียต้องโทษใหญ่
สุธนหัวผ้า

กาก็เหอ
พระยายักษ์ลักนางงาม
พระยายักษ์ลักเจ้าไป
พาไปเกาะแก้วจิมพลี

ข้างหาช่างได้
มึงไม่ชอบใจ
มันพากันไป
ไปไหว้หลวงขยายเงาะ

น้องคือนางโนรา
เจ็ดคนพี่น้อง
ทำบ่วงไปคล้อง
คล้องเอาสุดท้องเพื่อน

นางโนรา
เจ็ดคนพี่น้อง
ซาบซาบมองมอง
คล้องเอาสุดท้องเพื่อน

บินจรร้อนมาหาผัวขวัญ
เอววัลย์เชิญอยู่ไปเกิดหนา
สุดใจเสียแล้วแก้วขอลา
ยึกตามโนราไป

เข้ามาทางนี้พี่ขอถาม
พาไปเกาะแก้วจิมพลี
ให้ไพร่เจ้าบ้างนางกาก็
กาก็แม่คนเดียว

เห็นได้ว่าการคลาดเคลื่อนเรื่องราวไปบ้าง ทั้งนี้เป็นเพราะการจดจำเรื่องราวกันในสมัยก่อน
นั้น ได้รับจากการเล่ากันเป็นทอดๆ ไม่ได้รับจากการอ่านเหมือนอย่างในปัจจุบันนี้ พระยาครูจึง
กลายเป็นพระยายักษ์ไปได้เหมือนกัน

อีกสำนวนว่า

กาก็เหอ	อิหญิงคนนั้นมันสอกกลก
หน้าไหวหลังหลอก	ตัดดอกโมนี
บักษาพามิงไป	ทำไทรมิงมั่งอีกากิ
ตัดดอกโมนี	หญิงนั้นมันคนกลก

(สอกกลก - กลับกลอก ดอกโมนี - กล่าวกันว่าเป็นดอกบานไม่รู้โรย)

เนื้อร้องประเภทการเกี่ยวพาราตี เรื่องของหนุ่ม ๆ สาว ๆ

เนื้อร้องประเภทหนุ่มมาก ถือว่าเป็นเนื้อที่มีความไพเราะไม่น้อยหน้าภาคอื่น

ต้นหญ้าเหอ	ต้นหญ้าปล้อง
หนทางเข้าไปวังน้อง	เศร้าหมองเสียแล้วแก้วคู่เข็ญ
คนเดินเขาพลัดกันเมื่อตาย	โคมฉายมาพลัดพี่เมื่อเป็น
เศร้าหมองเสียแล้วแก้วคู่เข็ญ	ไม่เห็นความแค้นน้อง

(เอิน - อีน เมื่อ - เมื่อ พลัด - จาก)

เดือนขึ้นเหอ	ขึ้นมาเทียมปลายไม้ไผ่
รักกันแต่ในใจ	ไม่เท่าใช้ใครไปขอให้
ตัวพี่เป็นแมงโก๋ทอง	ตัวน้องเป็นพวงดอกไม้
ไม่เท่าใช้ใครไปขอให้	รักกันแต่ในใจ

(เท่ - ที แมงโก๋ - แมตงกุ)

เดือนขึ้นเหอ	ขึ้นมากลางกลด
ยกนางใส่รถ	จูบพลาทหอมพลาท
จูบแก้มหอมหมาก	จูบปากหอมมันยาง
จูบพลาทชมพลาท	หวานางเขามี่คู้

(หวานางเขามี่คู้ - ก่อนนางจะมีคู้)

(ยังไม่ต่อ)